

Ryšiai: KT LRS LRV kiti MIC

Teisėjų praktika: Bylos Konsultacijos

NAUJA REDAKCIJA nuo 2008 10 01
(Žin., 2008, Nr. 113-4290)**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS
ĮSTATYMAS**1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533
Vilnius**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Ryšiai: KT LRS LRV kiti

Teisėjų praktika: Bylos

palyginti

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą.

Ryšiai: KT LRS LRV kiti

Teisėjų praktika: Bylos

palyginti

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

Ryšiai: KT LRS LRV kiti

Teisėjų praktika: Bylos

palyginti

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Savivaldybė** – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą ir jos sudarytas, jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas. Savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo.

2. **Vietos savivalda** – įstatymo nustatyto valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų bendruomenės, kuri turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, savitvarka ir savaveiksmiškumas pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją.

3. **Savivaldybės institucijos** – už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos:

1) savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas;

2) savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) – savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintys viešojo administravimo teises ir pareigas;

4. **Savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba)** – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

5. **Savivaldybės centralizuota vidaus audito tarnyba** – savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, įsteigtas vidaus auditi atlikti savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ar kituose savivaldybės viešuosiuose juridiniuose asmenyse, pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui.

6. **Savivaldybės kontroliuojamos įmonės** – savivaldybės įmonės, veikiančios pagal *Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą*, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso savivaldybei, ir įmonės, kuriose savivaldybės gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių.

7. **Savivaldybės administravimo subjektai** – savivaldybės institucijos ir įstaigos, kiti subjektai, turintys teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekantys jiems pavestas administravimo funkcijas ir atsakingi už šių funkcijų įgyvendinimą.

8. **Savivaldybių funkcijos** – Konstitucijos nustatytos, šio ir kitų įstatymų savivaldybėms priskirtos vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijos.

9. **Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija** – Konstitucijos ir įstatymų nustatyta kompetencija, kurios negali perimti, kištis į ją, įgyvendinti jokia kita savivaldybės institucija. Savivaldybės taryba negali atsakyti savo išimtinės kompetencijos ar perduoti ją kitoms savivaldybės institucijoms.

10. **Paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija** – įstatymų nustatyta kompetencija, kurią savivaldybės taryba įgyvendina pati arba gali perduoti savivaldybės vykdomajai institucijai (institucijoms) savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

11. **Savivaldybės bendruomenė** – savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su savivaldybės taryba ir kitais viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės subjektais.

12. **Gyvenamosios vietovės bendruomenė** – savivaldybės gyvenamosios vietovės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų

2. 2013 06 27 įstatymu Nr. XII-409 (nuo 2014 01 01)
(Žin., 2013, Nr. 76-3826)

13) sprendimų dėl patalpų suteikimo Seimo nariams pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuta;

KEISTA:

2011 04 19 įstatymu Nr. XI-1327 (nuo 2011 05 03)
(Žin., 2011, Nr. 52-2504)

14) sprendimų skelbti vietos gyventojų apklausą priėmimas.

KEISTA:

2012 11 08 įstatymu Nr. XI-2387 (nuo 2013 01 01)
(Žin., 2012, Nr. 136-6958)

4. Jeigu teisės aktuose yra nustatyta papildomų įgaliojimų savivaldybei, sprendimų dėl tokių įgaliojimų vykdymo priėmimo iniciatyva, neperžengiant nustatytų įgaliojimų, priklauso savivaldybės tarybai.

5. Savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka prižiūri savivaldybės vykdomąsias institucijas ir kitus subjektus, tiesiogiai įgyvendinančius valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas.

6. Išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

7. Konkrečius įgaliojimus, nustatytus šio straipsnio 3 dalyje, savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka gali pavesti vykdyti savivaldybės administracijos direktoriui arba savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui (pavaduotojams) (jeigu ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiamos). Jeigu savivaldybės vykdomoji institucija negali (dėl viešųjų ir privačių interesų konflikto) įvykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatytų ir savivaldybės tarybos jai perduotų įgaliojimų, šiuos įgaliojimus vykdo savivaldybės taryba.

INFOLEX PASTABA: remiantis 2008 09 15 įstatymu Nr. X-1722 (2008 11 14 redakcija) nustatyta, kad 16 straipsnio 2 dalies 14 ir 16 punktai įsigalioja nuo 2009 01 01.

Ryšiai: KT LRS LRV kiti Teismų praktika: Bylos palyginti

17 straipsnis. Savivaldybės tarybos kolegija

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui iš tarybos narių gali sudaryti savivaldybės tarybos kolegiją.

2. Kolegijos narių skaičius, darbo tvarka, posėdžių organizavimo tvarka nustatyta reglamente.

3. Kolegija yra savivaldybės tarybos patariamasis organas.

4. Kolegija paprastai nagrinėja šiuos klausimus:

- 1) analizuoja savivaldybės teritorijoje esančių valstybės institucijų padalinių veiklą, teikia siūlymus savivaldybės tarybai dėl šių padalinių veiklos gerinimo ir jų vadovų išklausymo;
- 2) svarsto ir teikia siūlymus dėl savivaldybės teritorijos raidos analizės, dėl bendrųjų ilgalaikių socialinių, kultūrinių, ūkinių, investicinių, demografinių, nusikaltimų kontrolės ir prevencijos, ekologinių, sveikatos ir kitų programų projektų rengimo organizavimo;
- 3) numato savivaldybės tarybos narių mokymo prioritetus (kiekvienais metais);
- 4) svarsto klausimus dėl savivaldybės tarybos sekretoriato sudarymo arba mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo (jeigu sekretoriatas nesudaromas) valstybės tarnautojų pareigybių steigimo ir jų skaičiaus nustatymo.

Ryšiai: KT LRS LRV kiti Teismų praktika: Bylos palyginti

1. Savivaldybės tarybos priimtus teisės aktus gali sustabdyti, pakeisti ar panaikinti pati savivaldybės taryba. Kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti pagal kompetenciją savivaldybės taryba. Savivaldybės administracijos direktorius ar kiti savivaldybės viešojo administravimo subjektai savo priimtus teisės aktus gali sustabdyti ir juos pakeisti ar panaikinti. Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pagal kompetenciją priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti jis pats arba savivaldybės administracijos direktorius.

2. Bet kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta savivaldybės institucija, panaikinusi kito savivaldybės viešojo administravimo subjekto norminį administracinį teisės aktą, prirėikus perduoda klausimą iš naujo nagrinėti tam pačiam administravimo subjektui, kurio aktas panaikintas, arba pati jį išnagrinėja ir priima tuo klausimu norminį administracinį teisės aktą, arba pripažįsta, kad tokio akto priimti nereikia.

3. Savivaldybių institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimti administraciniai teisės aktai gali būti skundžiami teismui.

Ryšiai: KT LRS LRV kiti Teismų praktika: Bylos palyginti

19 straipsnis. Meras, mero pavaduotojas

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui iš tarybos narių renka savivaldybės merą ir mero siūlymu skiria vieną ar kelis mero pavaduotojus. Didžiausias galimas savivaldybės mero pavaduotojų skaičius nustatomas atsižvelgiant į savivaldybės tarybos narių skaičių. Savivaldybėje, kurios taryba susideda iš 41 ir daugiau tarybos narių, gali būti steigiamos ne daugiau kaip trys savivaldybės mero pavaduotojo pareigybės, savivaldybėje, kurios taryba susideda iš 27–31 tarybos nario, gali būti steigiamos ne daugiau kaip dvi savivaldybės mero pavaduotojo pareigybės, kitose savivaldybėse gali būti steigiamos ne daugiau kaip viena savivaldybės mero pavaduotojo pareigybė. Meras yra savivaldybės vadovas. Meru ir mero pavaduotojais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai. Savivaldybės taryba gali nuspręsti, kad mero pavaduotojas pareigas atlieka visuomeniniais pagrindais. Meras renkamas, o mero pavaduotojas skiriamas slaptu balsavimu. Laikoma, kad meras išrinktas, o mero pavaduotojas paskirtas, jeigu už jų kandidatūras balsavo visų savivaldybės tarybos narių dauguma.